

DECYZJA DRR-WLKD.730.1.2018.EN
PREZESA URZĘDU TRANSPORTU KOLEJOWEGO

z dnia 13 czerwca 2018 r.

dla Exila sp. z o.o. umarzająca postępowanie administracyjne w sprawie zatwierdzenia projektu cennika za korzystanie z bocznicy kolejowej „Jęzor” w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty manewrowej i opłat dodatkowych na rjp 2017/2018.

Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.”, oraz art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2017 r., poz. 2117 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o transporcie kolejowym”, mając na uwadze pismo zarządcy infrastruktury kolejowej – Exila sp. z o.o., zwanego dalej również „Zarządcą”, z 8 stycznia 2018 r. (data wpływu do Urzędu Transportu Kolejowego, zwanego dalej „UTK”: 11 stycznia 2018 r.) zawierające cennik stawki jednostkowej opłaty manewrowej za minimalny dostęp do infrastruktury na okres obowiązywania rocznego rozkładu jazdy, zwanego dalej „rjp”, 2017/2018, zmienione pismem z 22 marca 2018 r. znak: L. dz. 05/03/2018 (data wpływu do UTK: 27 marca 2018 r.), pismem z 21 maja 2018 r. znak: L.dz./01/05/2018 (data wpływu do UTK: 25 maja 2018 r.) oraz pismem z 4 czerwca 2018 r. znak: L.dz. 01/06/2018 (data wpływu do UTK: 6 czerwca 2018 r.)

UMARZAM W CAŁOŚCI

postępowanie administracyjne w przedmiocie zatwierdzenia projektu cennika opłat za korzystanie z bocznicy kolejowej „Jęzor” Exila sp. z o.o. odgałęziającej się w stacji Jęzor Centralny rozjazdem nr 54ab w km 0,058 toru nr 12P oraz od toru nr 25 rozjazdem nr 400 w km 0,264 linii kolejowej nr 201 Jęzor Centralny JCA – Ciężkowice, zarządzanej przez Infra Silesia S.A., wraz z kalkulacją stawek jednostkowych opłaty manewrowej, przedłożonego Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego przez Exila sp. z o.o., w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty manewrowej i opłat dodatkowych na rjp 2017/2018.

UZASADNIENIE

Stan faktyczny:

Pismem z 8 stycznia 2018 r. (data wpływu do UTK: 11 stycznia 2018 r.) Zarządca przedłożył Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego, zwanemu dalej „Prezesem UTK”, pismo w którym oświadczył, na podstawie art 33. ust 1 ustawy o transporcie kolejowym oraz § 24 ust 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie udostępniania infrastruktury kolejowej (Dz. U. z 2017 r., poz. 755), zwanego dalej „rozporządzeniem MiiB”, że w ramach obowiązywania rjp 2017/2018 pragnie zastosować stawki jednostkowe opłaty manewrowej za minimalny dostęp do infrastruktury kolejowej przyjęte przez Infra SILESIA S.A. z siedzibą w Rybniku, zwaną dalej „Infra SILESIA”, zatwierdzone przez Prezesa UTK i stosowane przez Infra SILESIA w cenniku opłat za korzystanie z infrastruktury kolejowej na rjp 2017/2018.

Pismem z 13 marca 2018 r. nr DRR-WLKD.730.1.2018.6.EN Prezes UTK wezwał Zarządcę do udzielenia informacji, czy informację przedstawioną przez Zarządcę należy traktować jako wniosek, o którym mowa w art. 33 ust. 14 ustawy o transporcie kolejowym, tj. wniosek o zatwierdzenie projektu cennika w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty manewrowej na rjp 2017/2018. Jednocześnie Prezes UTK wskazał, że jeżeli ww. wniosek należy traktować jako wniosek, o którym mowa w art. 33 ust. 14 ustawy o transporcie kolejowym, Zarządca zobowiązany jest do przedłożenia wskazanych w piśmie informacji i dokumentów, tj. projektu cennika w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej i manewrowej, obejmującego kalkulację wysokości zastosowanych stawek cząstkowych i współczynników, jak również informacji o planie działalności gospodarczej Zarządcy na 2018 r. i 2019 r., polityki rachunkowości, planu kont oraz szczegółowego opisu (charakterystyki) planu kont Zarządcy, rachunku zysków i strat za 2017 r. oraz pliku zawierającego zestawienie przychodów i kosztów za 2017 r.

Prezes UTK wyjaśnił jednocześnie, że decyzją z 5 lipca 2017 r. nr: DRRK-WKL.730.9.2017.EN odmówił zatwierdzenia projektu cennika przedłożonego przez Infra SILESIA przy wniosku z 7 kwietnia 2017 r., w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej i manewrowej na rjp 2017/2018. Wobec powyższego, pismem z 8 sierpnia 2017 r., znak: 1138/17 Infra SILESIA poinformowała Prezesa UTK o podjęciu decyzji o niestosowaniu przepisów art. 29 – 35 ustawy o transporcie kolejowym w odniesieniu do całości zarządzanej infrastruktury kolejowej, zgodnie z art. 35a ust. 1 pkt 3 ustawy o transporcie kolejowym. Tym samym zarządca ten nie jest zobowiązany m.in. do opracowania regulaminu sieci, ustalania opłat zgodnie z zasadami pobierania opłat wskazanymi w regulaminie

sieci i przedkładania ich, celem zatwierdzenia Prezesowi UTK, w tym ustalania opłat za usługi wykonywane w ramach minimalnego dostępu do infrastruktury kolejowej po kosztach bezpośrednio związanych ze zrealizowanymi przejazdami / manewrami.

Pismem z 22 marca 2018 r. (data wpływu do UTK: 27 marca 2018 r.), Zarządca przedłożył projekt cennika w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty manewrowej, obejmującego kalkulację wysokości zastosowanych stawek cząstkowych i współczynników, sporządzony w oparciu o własną prognozę kosztów. Zarządca uczynił jednocześnie zadość wezwaniu z dnia 13 marca 2018 r. przedkładając dokumenty wskazane w powołanym piśmie.

W piśmie z 21 maja 2018 r. znak: L.dz./01/05/2018 (data wpływu do UTK: 25 maja 2018 r.) Zarządca poinformował, że przesłany projekt cennika dotyczy infrastruktury usługowej, został przedłożony informacyjnie i nie należy go traktować jak wniosek wskazany w art. 33 ust. 14 ustawy o transporcie kolejowym. Jednocześnie poinformował, że w dalszym ciągu działalność Zarządcy polegać będzie na udostępnianiu obiektów infrastruktury usługowej. Dodatkowo, pismem z 4 czerwca 2018 r. znak: L.dz./01/06/2018 (data wpływu do UTK: 6 czerwca 2018 r.) Zarządca poinformował, że pismo z 21 maja 2018 r. dotyczy obu postępowań toczących się przez Prezesem UTK, tj. postępowań w przedmiocie zatwierdzenia projektu cennika stawek jednostkowych na rjp 2017/2018 oraz 2018/2019.

Na potrzeby niniejszego postępowania administracyjnego został zgromadzony następujący materiał dowodowy:

- 1) informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców pobrana na podstawie art. 4 ust. 4aa ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 700, z późn. zm.) – wygenerowana 5 marca 2018 r. numer KRS 0000650757;
- 2) świadectwo bezpieczeństwa nr 113/UK/17;
- 3) decyzja Prezesa UTK z 5 lipca 2017 r. nr DRRK-WKL.730.9.2017.EN;
- 4) pismo Infra SILESIA z 8 sierpnia 2017 r. znak: 1138/17.

Mając na uwadze powyższe, Prezes UTK zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 33 ust. 13 ustawy o transporcie kolejowym, Zarządca opracowuje projekt cennika określającego: opłatę za obsługę wniosku o przydzielenie zdolności przepustowej, sposób ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej na podstawie stawek cząstkowych i współczynników korygujących wraz z określeniem ich wartości, sposób ustalania stawki jednostkowej opłaty manewrowej, sposób ustalania opłat rezerwacyjnych, sposób ustalania opłat za postój pojazdów kolejowych, inne opłaty, albo sposób ich ustalania.

W myśl art. 33 ust. 14 ustawy o transporcie kolejowym, projekt cennika, o którym mowa w ust. 13, zarządca, niezwłocznie po jego opracowaniu, umieszcza w regulaminie sieci oraz, nie później niż w terminie 9 miesięcy przed rozpoczęciem okresu obowiązywania rocznego rozkładu jazdy pociągów, przedkłada do zatwierdzenia Prezesowi UTK w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej i manewrowej obejmującego kalkulację wysokości zastosowanych stawek cząstkowych i współczynników.

Zgodnie z art. 13a ust. 1 ustawy o transporcie kolejowym, do postępowania przed Prezesem UTK stosuje się, z zastrzeżeniem art. 13b ust. 2 i 3, przepisy k.p.a.

Podstawowym celem postępowania administracyjnego jest załatwienie sprawy przez wydanie decyzji rozstrzygającej ją co do istoty, a więc skonkretyzowanie praw i obowiązków stron na podstawie obowiązującego stanu prawnego. Dopiero niemożność orzekania o istocie sprawy pozwala na umorzenie postępowania. (Z. Janowicz, Kodeks postępowania administracyjnego. Ustawa o Naczelnym Sądzie Administracyjnym. Komentarz).

W tym kontekście należy podnieść, że instytucja umorzenia postępowania administracyjnego została uregulowana w art. 105 k.p.a., który stanowi, że organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części (§1) oraz, że organ administracji publicznej może umorzyć postępowanie, jeżeli wystąpi o to strona, na której żądanie postępowanie zostało wszczęte, a nie sprzeciwiają się temu inne strony oraz gdy nie jest to sprzeczne z interesem społecznym (§ 2).

Powołany wyżej przepis ustanawia *dwie ogólne reguły umarzania postępowania administracyjnego, pierwszą – dotyczącą działania organu administracyjnego ex officio (§1) oraz drugą – dopuszczającą stosowanie zasady względnej dyspozycyjności (§2). Umorzenie postępowania na podstawie art. 105 § 1 jest obligatoryjne, a na podstawie art. 105 § 2 jest fakultatywne jako pozostawione ograniczonemu uznaniu organu administracyjnego.* (Kodeks Postępowania Administracyjnego. Komentarz, B. Adamiak 2017, wyd. 15).

Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której mowa w art. 105 § 1 k.p.a., to brak przedmiotu postępowania. Tym przedmiotem jest zaś konkretna sprawa, w której organ administracji państwowej jest władny i jednocześnie zobowiązany rozstrzygnąć na podstawie przepisów prawa materialnego o uprawnieniach lub obowiązkach

indywidualnego podmiotu. Sprawa administracyjna jest więc konsekwencją istnienia stosunku administracyjnoprawnego, a więc takiej sytuacji prawnej, w której strona ma prawo żądać od organu administracyjnego skonkretyzowania jej indywidualnych uprawnień wynikających z prawa materialnego. Brak któregoś z elementów tego stosunku materialnoprawnego, stanowi o bezprzedmiotowości postępowania (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego, zwanego dalej „NSA”, w Warszawie z 26 marca 1998 r., sygn. akt II SA 70/98).

Podobnie wskazuje J. Borkowski (w: B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2006) *bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego zachodzi wówczas, gdy w jego toku wystąpi brak chociażby jednego z podstawowych elementów stosunku administracyjnego tj. przedmiotu, podmiotu bądź podstawy prawnej.*

NSA w wyroku z 24 kwietnia 2003 r., sygn. akt II SA 2225/01, wskazał, że taki brak skutkuje tym, *iż nie można załatwić sprawy przez rozstrzygnięcie jej co do istoty. Bezprzedmiotowość postępowania wyrażona zostaje przez orzeczenie formalne, kończące postępowanie bez jego merytorycznego rozstrzygnięcia.*

W toku niniejszego postępowania zaistniała podstawa do umorzenia postępowania, bowiem Zarządca pismem z 21 maja 2018 r. oraz z 4 czerwca 2018 r. jednoznacznie wskazał, że przedłożonego cennika, nie należy traktować jako wniosku wymagającego zatwierdzenia w drodze decyzji projektu cennika w części dotyczącej sposobu ustalania stawki jednostkowej opłaty podstawowej i manewrowej, zgodnie z art. 33 ust. 14 ustawy o transporcie kolejowym, bowiem infrastruktura kolejowa, którą zarządza stanowi obiekt infrastruktury usługowej.

Wycofanie żądania o wszczęcie postępowania administracyjnego jest z kolei równoznaczne z brakiem żądania uprawnionego podmiotu do rozpoznania konkretnej sprawy administracyjnej, co oznacza, że przedmiot postępowania, oznaczony we wniosku, przestaje istnieć. Inaczej rzecz ujmując, z chwilą wycofania wniosku odpada jeden z koniecznych elementów sprawy administracyjnej (przedmiot), co obliguje organ do umorzenia postępowania na podstawie art. 105 § 1 k.p.a.

Powyższe stanowisko Prezesa UTK jest spójne z treścią wyroku NSA z 9 marca 2012 r. sygn. akt I OSK 394/11, zgodnie z którym *cofnięcie wniosku o wszczęcie postępowania administracyjnego jest równoznaczne z brakiem żądania uprawnionego podmiotu do rozpoznania konkretnej sprawy administracyjnej, co oznacza, że przedmiot postępowania, oznaczony we wniosku, przestaje istnieć. Inaczej rzecz ujmując, z chwilą cofnięcia wniosku odpada jeden z koniecznych elementów sprawy administracyjnej (przedmiot), co obliguje organ do umorzenia postępowania (tzw. obiektywna konieczność umorzenia postępowania) na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. Nie mają przy tym znaczenia przyczyny dla jakich doszło do cofnięcia wniosku.*

Podobnie w wyroku z 4 lutego 2011 r., sygn. akt II OSK 246/10, NSA wyraził stanowisko zgodnie z którym *w przypadku, gdy postępowanie administracyjne może być wszczęte tylko na wniosek strony, cofnięcie wniosku przez jedynego wnioskodawcę lub wszystkich wnioskodawców oznacza, że przestaje istnieć przedmiot postępowania administracyjnego, ponieważ brak jest żądania uprawnionego podmiotu konkretyzacji jego praw lub obowiązków w określonych okolicznościach faktycznych. W takiej sytuacji organ administracji publicznej traci kompetencje do dalszego prowadzenia postępowania i wydania decyzji rozstrzygającej sprawę co do istoty wbrew woli wnioskodawcy, powinien więc umorzyć postępowanie na podstawie art. 105 § 1 k.p.a.*

Wobec powyższego uznać należy, że odstąpienie Zarządcy od żądania rozstrzygnięcia sprawy co do istoty w drodze decyzji administracyjnej, czyni dalsze postępowanie bezprzedmiotowym. Skuteczne odwołanie żądania powoduje więc, że zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 105 § 1 k.p.a., uzasadniające umorzenie niniejszego postępowania.

Należy także stwierdzić, że w przypadku zaistnienia bezprzedmiotowości postępowania, o którym stanowi przepis art. 105 § 1 k.p.a., organ administracji publicznej prowadzący postępowanie jest zobligowany do umorzenia postępowania, o czym świadczy literalne brzmienie tej normy – *organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania w całości albo w części.*

Umorzenie obligatoryjne postępowania administracyjnego wiąże się z tzw. obiektywną bezprzedmiotowością postępowania administracyjnego. Ze względu na czynnik obiektywny, umorzenie postępowania administracyjnego nie jest uzależnione od woli orzekającego organu administracji publicznej, lecz od spełnienia się obiektywnie istniejącej jakiegokolwiek przyczyny bezprzedmiotowości, której istnienie taki organ musi stwierdzić i wykazać w decyzji o umorzeniu postępowania, wydanej w ramach art. 105 § 1 k.p.a. (M. Wolanin, Bezprzedmiotowość a bezzasadność rozszczenia o zwrot nieruchomości wyłączonej, Przegląd Sądowy 2000/7-8/18).

Mając powyższe na uwadze, Prezes UTK podjął decyzję jak w sentencji.

POUCZENIE

Od decyzji nie służy odwołanie. Strona niezadowolona z decyzji może jednak zwrócić się do Prezesa UTK z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia jej decyzji. Jeżeli strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu

Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji stronie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa UTK.

Wpis od skargi wynosi 200 zł (słownie: *dwieście złotych*) i uiszczany jest gotówką do kasy sądu administracyjnego lub na rachunek bankowy tego sądu (art. 15 w związku z art. 127 § 3 w związku z art. 129 § 2 k.p.a. w związku z art. 3 § 2 pkt 1 oraz art. 13 § 2, art. 52 § 1 i § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2017 r., poz. 1369 z późn. zm.), zwanej dalej „p.p.s.a.”) w związku z § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2003 r. Nr 221, poz. 2193 z późn. zm.). Stronie przysługuje możliwość ubiegania się o prawo pomocy, obejmujące zwolnienie strony od kosztów sądowych oraz bezpłatne ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika, na zasadach określonych w art. 239-262 p.p.s.a.

Strona zadowolona z decyzji może złożyć oświadczenie o zrzeczeniu się uprawnienia do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, skutkujące prawomocnością decyzji. Złożenie oświadczenia następuje na zasadach ogólnych przewidzianych dla wniesienia podania, określonych w art. 63 § 1 k.p.a.

Z up. Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego *Alicja Kozłowska*